

DIRVA

Nr. 44

Balandžio-April 13, 1960

Cleveland, Ohio

AMERIKA GRIEŽTINA POLITIKĄ PRIEŠ KUBA

JAV ambasadorius Philip W. Bonsal Kubos vyriausybei įteikė tris notas, kuriose sakoma, kad 1959 metais prasidėjusį Fidel Castro režimą sekė "padidėjusi įtampa Karibų srityje". JAV vyriausybė turėjusi vilties, kad, griuvus gen. Batistos režimui, Karibuose būsianti atstatyta "taika ir ramybė", tačiau vietoj to didėjančią įtampą lydėjo naujos pastangos ginkluotis, toli gražu pralenkiančios ginklų kiekius, reikalingus vien tik sau apsiginti.

Notose aiškinama, kodėl JAV vyriausybė atsisakė Kubai parduoti helikopterius, kodėl ji atleido iš JAV laivyno bazės kiršinimo veikla užsiimančią profesinę sąjungos vadą ir kodėl atšaukė savo inspektorius, kurie padėdavo tikrinti eksportui skiriamus Kubos vaisius ir daržoves.

Iš šių notų ir kitų JAV vyriausybės veiksmų diplomatiniai stebėtojai susidarė išvadą, kad Washingtonas yra nutaręs sugriežtinti savo kursą prieš Fidel Castro režimą.

Maskvinio stiliaus gegužės pirmoji

Havanoje tebesitęsiančiame komunistinio jaunimo kongrese skelbiami nauji puolimai prieš "jankių imperializmą". Dienraštis "Revolucion", kuris yra laikomas režimo balsu, paskelbė, kad gegužės pirmosios parade dalyvausią ir panamiečiai, "Kubos-Panamos komiteto Kubos revoliucijai ginti" nariai. To komiteto egzistavimas paskelbtas pirmą kartą, o gegužės pirmosios paradas visoje Kubos spaudoje reklamuojamas, kaip milžiniška demonstracija prieš "užsienių agresiją".

Nusivylusieji pradeda veikti

Revoliucinio Atgimimo Sąjūdis, pagrindžio organizacija, susidedanti iš buvusių premjero Fidel Castro rėmėjų, prieš kelias dienas paskelbė proklamaciją, kviečiančią kubiečius vėl griebtis ginklų ir atstatyti demokratiją.

"Neleiskite tarptautiniam komunizmui jūsų išnaudoti", sakoma proklamacijoje. "Vėl atėjo momentas, kada mums reikia suglaudinti gretas, paimti ginklus ir paskelbti istorinį šūkį: Laisvė ar mirtis!"

Sąjūdis, žinomas M.R.R. inicialais ir naudojantis trikančio ženklu, esąs viena reikšmingiausių opozicijos grupių, nors tuo tarpu dar ir nesudaręs tiesioginės grėsmės režimui.

Grupę sudarą kariškiai ir civiliai, kurie savo metu drauge su Fidel Castro kovoję prieš Batistos režimą. Daugelis tų nusivylusių turėjo ir dar tebeturi postus premjero Castro armijoje arba vyriausybėje. Sąjūdis tebesąs formavimosi stadijoje, bet jis gana smarkiai auga ir pritraukia naujų narių iš tų, kurie esą nepatenkinti didėjančia komunistų įtaka vyriausybėje.

Žinios iš viso pasaulio

ALŽIRO sukilėlių vyriausybė paskelbė, kad ji esanti pasiruošusi priimti savanorius kitų kraštų, "nepaisant jų kilmės", kad jie padėtų tęsti jau penkerius metus trunkantį karą su Prancūzija. Paskelbimas ir pagyvėjusi partizaninė veikla buvo su Prancūzijos premjero Michel Debre atvykimu į Alžirą.

WASHINGTONE prasidėjo Vakarų valstybių grupės pasitarimai dėl gegužės viduryje Paryžiuje prasidedančios viršūnių konferencijos. Pasitarimuose, šalia trijų didžiųjų valstybių, dalyvauja Kanada, Vokietija ir Italija. Diplomatiniai šuoksniai sako, kad strategija viršūnių konferencijos svarbiems klausimams esanti jau beveik išdirbta.

IRAKO premjeras Kassim, sveikindamas pasitarimams atvykusį Sovietijos vicepremierą Mikojaną, pareiškė, kad Irakas noris išlikti neutraliu ir "nepriklausomu nuo bet kurios imperialistinės valstybės".

TIBETO Dalai Lama devyniolikos Afrikos ir Azijos tautų ir kolonijų konferencijoje, kuri vyksta New Delhi mieste, kvietė visus kraštus gelbėti jo "vargšus nelaimingus žmones". Jis įspėjo, kad jei nebūsianti sulaukyta masinė komunistinės Kinijos kolonizacija Tibeto visai neilgia. Tikima, kad konferenci-

Pasikalbėjimas prie Jaunimo Namų, Chicagoje. Kairėje visuomenininkas Br. Kviklys, viduryje gen. P. Plechavičius ir dešinėje lietuvių jaunimo globėjas, jėzuitų viršininkas Tėvas Br. Krištanavičius.

ŠVEDŲ KOMUNISTŲ PARTIJOS VARGAI

Mūsų bendradarbis Europoje

kad komunistai mokėtų už popierių grynais.

Teisybė, lėšų laikraščiu leisti švedų kompartijoje visad trūko. Prieš pusmetį atleista daugumas redakcinio personalo ir paskirtas naujas redaktorius Herrmansson, iš kurio tikėtasi stebuklų.

Dabar, už pusmečio, kompartijos tūžai prarado optimizmą. Likęs be prityrusių bendradarbių, laikraštis atrodo dar menkesnis, negu anksčiau, ypač savo turiniu. Padėtis nepatogi, nes Sovietijos ir kitų komunistinių kraštų pasiuntinybės pakartotinai pareiškė piktus protestus, kad komunistų laikraštis "Ny Dag" nei praneša, nei aptaria komunistinių šalių menininkų gastroles, ką plačiai daro vadinamoji buržuazinė spauda. Vietoj to "Ny Dag" nuolat rašo apie įvairius kompartijos mitingus ir daugiau plepa apie visokius "taikos sąjūdžius", negu Maskvai patinka.

P. Afrikos vyriausybė nekeisianti politikos

Pietų Afrikos Unijos vyriausybės nariai paskelbė, kad premjero Hendrik F. Verwoerd politika liksianti nepasikeitusi, nepaisant prieš jį įvykdyto atentato.

joje bus priimta rezolucija, reikalaujanti leisti savo ateitį nuspręsti patiems tibetiečiams.

PRANCŪZIJOS ambasadorius Hervé Alphan Washingtonė pradėjo neoficialius pasitarimus, kad Prancūzija būtų įleista pilnateisiu nariu į "atominių klubą". Tikima, kad formaliai tas klausimas bus iškeltas, kai Washington atvykęs prez. De Gaulle balandžio 22 pradės pasitarimus su prez. Eisenhoweriu.

Verwoerd, griežtos rasinės segregacijos šalininkas, ginklų pagalba malšinęs Pietų Afrikoje kilusius neramumus, buvo dviem šūviais sužeistas į galvą, kai jis praeitą šeštadienį kalbėjo, atidarydamas parodą. Lig oninėje tebegulinti premjero sveikata esanti silpna, bet progresuojanti. Abi kulipkos tebėra neišimtos iš jo galvos.

Tuo tarpu nepaskelbti joki kaltinimai anglų kilmės ūkininkui David Pratt, kuris paleido šūvius į premjerą. Tačiau laukiama, kad valstybė pareikalaus jam mirties bausmės, apkaltindama krašto išdavimu.

Po atentato prieš premjerą Verwoerd neramumai P. Afrikoje buvo lyg atslūgę, tačiau policija vis dar tebevykdo akciją prieš "chuliganus ir agitatorius", masiškai areštuodama negrus.

Pietų Afrikos problema tebekelia daug komplikacijų Londone, kur bandoma rasti išeitį priimtina ir afrikiečiams ir baltiesiems, nors praeitą savaitę žemuojuose Rūmuose buvo vieningai pasmerkta P. Afrikos segregacinė politika. Pietų Afrikos problema būsianti svarstoma ateinančių mėnesių prasidedančioje britų tautų bendruomenės konferencijoje.

KAIRĖJE: Sibiro taigoje ilga, iki horizonto nusitęsusi lietuvių tremtinių vora, palydi mirusį lietuvių berniuką paskutinėj kelionėj į kapus.

ITALIJA VĖL BE VYRIAUSYBĖS

Didėją vidiniai konfliktai Italijos krikščionių demokratų partijoje iššaukė naują vyriausybės krizę: kairiojo partijos sparno smarkiai puolamas Fernando Tambroni kabinetas įteikė prezidentui Gronchi atsistatydinimo pareiškimą.

Vien iš krikščionių demokratų susidedančios Tambroni vyriausybės krizę prasidėjo praeitą savaitę, kai per pirmąjį pasitikėjimo bandymą parlamente paaiškėjo, jog ji negali surinkti pakankamai balsų be neo-fašistų partijos pagalbos. Tam faktui išryškėjus, pradėjo kabinetas irti, ir po partijos vadovybės konferencijos nutarta prezidentui įteikti visos vyriausybės resignaciją.

Italijoje vyriausybės krizė tęsiasi jau antrą mėnesį. Prieš 17 dienų buvo pagaliau sulipintas Tambroni kabinetas, tačiau ir jis nepajėgė išsilaikyti. Jei prezidentui Gronchi nepasiseks surasti naujo premjero, greičiausiai bus paleistas

parlamentas ir paskelbti nauji rinkimai.

Po Tambroni vyriausybės atsistatydinimo buvo paskelbta, kad užsienio reikalų ministeris Antonio Segni, kuris prieš 47 dienas pasitraukė iš premjero pareigų, prez. Gronchi prašomas vyksta į Washingtoną, kur prasideda Vakarų valstybių pasitarimai dėl artėjančios viršūnių konferencijos. Prez. Gronchi tiki, kad Washingtono pasitarimai esą tokie svarbūs, jog Italija juose turinti būti atstovaujama.

RIAUSĖS KORĖJOJE

KORĖJOJE policija įvedė gyventojų judėjimo varžymus po to, kai priešvyriausybės demonstracijos išviro kruvinomis riaušėmis ir, miniai užpuolus jos būstines, susidūrimu žuvo trys ar daugiau žmonių.

Minios demonstracijas organizavo opozicinės partijos, kurios kaltina liberalus, kad kovo 15 rinkimuose, kuriuose didele persvara laimėjo prez. Syngman Rhee, esą būta klastojimų.

kaip buvo išdavinėjama Amerika

MIRUSIEJI NEGALI KALBĖTI

Natūrali mirtis ar žmogžudystė? Harry Dexter White, karo metu buvusio JAV finansų ministro pavaduotojo, jau nebegalima atiduoti teismui. Jis mirė. Širdies smūgis! FBI valdininkai klausinėja save, ar tik prie tos mirties nebus prisidėję sovietų agentai.

Jau 1945 metų apklausinėjimuose buvusio komunistų špiouninio "aparato" agentė Elisabeth Bentley paminėjo White pavardę. Tačiau tik 1948 metais jis pakviečiamas į priešamerikinės veiklos tyrinėjimų komisijos apklausimą. Tada jis kategoriškai nuneigė, kad kada nors buvęs komunistų partijos nariu.

Tas viešasis 1948 rugpjūčio 13 komisijos posėdis būdingas daugeliu požymių. Harry Dexter White jame vaizdavo save, kaip ištikimą Amerikos pilietį. Jo garsiai paskelbtas amerikinės demokratijos išpažinimas padarė įspūdį ne tik komisijos nariams, bet ir laikraštininkams bei publikai.

Tačiau White ir jo užnugary stovintieji aiškiai jaučė, kad galutinis išsivaidinimas tėra tik laiko klausimas. Todėl antrojo apklausinėjimo jis nesulaukė. Praėjus trims dienoms po pirmojo tardymo, viename New Hampshire dvare, kur jis buvo po karo apsigyvenęs, jį ištiko širdies smūgis.

"Žudyti gali kiekvienas"

Kai Whittaker Chambers rugpjūčio 17 išgirdo žinią apie

staigią White mirtį, jam kilo įtarimas, ar tas širdies smūgis nepriklauso prie tų rusų pulkininko Bykovo "menų", kurių pasėkoje "natūraliai mirė" viena eilė buvusių "aparato" agentų. "Aparatikas" Bykovas jau prieš keletą metų buvo Time vyresniajam redaktoriui pasakęs:

--Žudyti gali kiekvienas idiotas. Bet menas yra surasti gražų, natūralų mirties būdą, kuris atremtų ir policijos įtarimus. Nes mirusysis nebegali kalbėti.

Komunisto Harry Dexter White širdies smūgis tikrai išlaiko visus tyrimus. Gydytojai patvirtina, kad buvęs finansų ministro pavaduotojas miręs "natūralia mirtimi". Tik FBI valdininkas, kuris vėliau apklausinėja Chambers, nėra tuo įtikintas. Jis savo abejonių ir neslepia.

--Kada tamsta susipažinai White?-- klausia jis vyresnįjį Time redaktorių.

Chambersui nereikia ilgai galvoti. Jis puikiai prisimena savo pirmąjį susitikimą su White.

--Tai buvo 1936 metai, praėjus porai metų po to, kai jis pradėjo dirbti finansų ministerijoje. Jis ten darė greitą karjerą ir netrukus tapo "teoretinių valiutos tyrinėjimų skyriaus" direktoriumi. Bet tai ir jūs patys žinote iš bylų...

--Ar jis niekad su tamsta nekalbėjo apie savo jaunystę arba savo kilmę?

Chambers nebegali papildyti tų negausių žinių, kurias FBI valdininkams ligšiol pasisekė surinkti. Net bylose pažymėti White gimimo metai negali būti tikrai patvirtinti. Težinoma tiek, kad jo tėvai į Ameriką atvyko iš Rusijos ir apsigyveno Bostone. Ten Harry Dexter White ir gimė. Vėliau jų šeima pakeitė pavardę, ir tai neabejotinai apsunkina tyrinėjimus.

Tikrai gabus jaunas White vėliau studijavo Kolumbijos, Stanfordo ir Harvardo universitetuose ir pats dėstė Sarah Lawrence kolegijoje bei Harvardo universitete. 1943 metais jis įstojo į finansų ministeriją ir, dar prieš prasidedant karui, užėmė pasekretoriaus postą.

Jis per daug žinojo

--Beveik dvejus metus palankiau ryšius su Harry Dexter White,-- tęsia Whittaker Chambers.--Apsisprendęs išstoti iš partijos, aš nuėjau ne tik pas Hissą, bet ir pas White, bandydamas juos įkalbėti, kad ir jie padarytų tokį pat žingsnį.

Valdininkas nustebęs žiūri į Chambers.

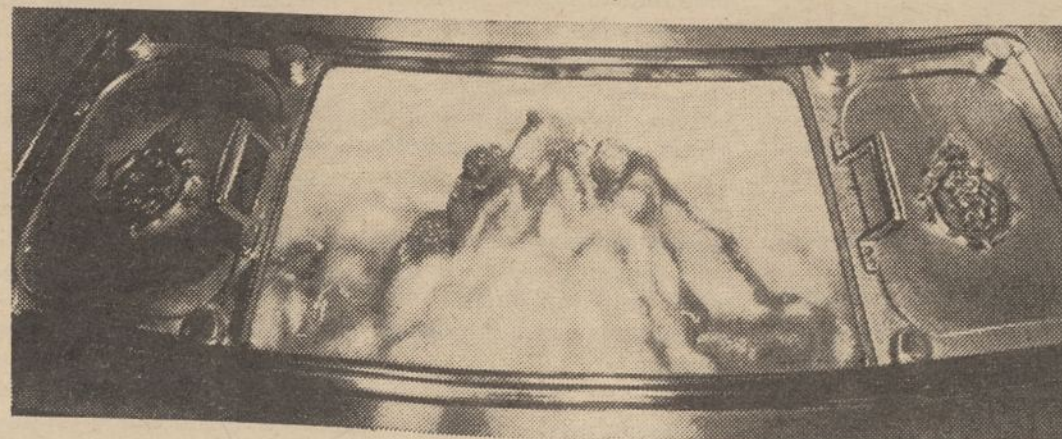
--Tamsta nuėjai ir pas White? Argi jis buvo komunistų partijos narys?

--Harry Dexter White nebuvo oficialus partijos narys, kokiais būna kasyklų ir uostų darbininkai. Mano kelėje jis buvo tam tikros rūšies "prijaučiantysis", kuris nemėgsta viešumoje rodytis kartu su registruotu ir žinomumu partiečiu. Eidamas gatve, jis nuolat bailiai dairydavosi aplinkui, tuo dar labiau į save atkreipdamas dėmesį.

Chambers nusijuokia, prisiminęs tą vaizdą. Paskui jis tęsia:

--Galbūt dėlto jį ir nužudė. Pirmajam apklausinėjimui jis galėjo ruošti ištisus mėnesius, todėl palyginti gudriai išsisklaidė. Tačiau ilgam procesui jis nebuvo priaugęs. "Aparatas" tai puikiai žinojo.

TODĖL, KAD STROH'S YRA UGNIMI VERDAMAS, TAI JOKS KITAS AMERIKOS ALUS NEGALI PRILYGTI STROH'S

JUMS PATIKS

Stroh's

JIS ŠVELNESNIS

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Dabar vietinėmis kainomis

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

COMPLETE FLORAL SERVICE

WEDDINGS — HOSPITAL, AND
SPECIALIZING IN FUNERAL
DESIGNINS

SEE US

COLONIAL FLOWER
SHOPPE

Gig Kibbe
890 East 185th St.
Call IV 6-5055

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

STATE SENATOR
FRANK J. SVOBODA
AND
MRS. FRANK J. SVOBODA

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

EMMETT MEADE
SLATE ROOFING CONTRACTOR

3288 East 130th Street SK 1-8139

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

FEINER HOMES
NEW APARTMENT FROM

\$105.00 to \$135.00

20955 Ellacott Parkway
Warrensville Heights MO 2-9222

You are invited to
OPEN HOUSE
at Our Expanded and Remodeled
MAIN OFFICE . . .
813 East 185th Street

CHARCOAL GRILL

WIND-PROOF UMBRELLA

12 PIECE OVENWARE SET

SAVE SAFELY...

and get a

**FREE
OPEN-HOUSE
GIFT**

of Your Choice

... when you deposit
\$100 or more
to a new or existing
savings account
at...

3 CONVENIENT OFFICES

BUSINESS HOURS

Monday through Thursday ... 9:30 to 2:30
Fridays ... 9:30 to 6:00

EUCLID DRIVE-IN WINDOW

Mon. through Thurs., 9:30 to 4:30 • Fri., 9:30 to 6:00

**Celebrate With Us
through
Friday, April 29th**

**Earn Interest from
APRIL 1st
On All Savings
Deposited through
APRIL 15th**

**ST. CLAIR
SAVINGS
ASSOCIATION**

813 EAST 185th STREET
25000 EUCLID AVENUE
6235 ST. CLAIR AVENUE

Draugas Don Camillo

Giovanni Guareschi

VIII. SLAPTASIS KRISTAUS AGENTAS

--Mano istorija?--kalbėjo jis. --Aš buvau auto rinktinės kareivis. Vieną dieną rusai mus pamėmė belaisvėn. Tai buvo 1942 metais: sniegas ir šuniškas šaltis. Jie varė mus, kaip avių bandą. Mūsiškiai vienas po kito krito. Tas, kuris nebepajėgdavo atsikelti, būdavo kulipka į kaktą prikalamas prie žemės. Vienus metu sukritau ir aš. Aš mokėjau porą žodžių rusiškai. Man begulint ant žemės, priėjo rusų kareivis, paspyrė mane ir sušuko: "Stokis!" --"Tovarišč", atsakiau aš, "aš negaliu daugiau, palik mane čia ir leisk man ramiai numirti." Kolonos galias--aš buvau vienas iš paskutiniųjų--jau buvo nutolęs nuo mūsų. Jis paleido šovį už pusmetrio nuo mano galvos ir sumurmėjo: "Židūrėk, kad tuoj nudvėsum ir nepridarytum man jokių sunkumų".

Stephan nutraukė savo pasakojimą: virtuvėn įėjo keistas, maišan susivyniojęs iršlapias raišulys. Kai maišinė apdanga nukrito žemėn, pasirodė stambi moteris, kuri galėjo būti per 30 metų amžiaus.

--Mano žmona,--pasakė Stephan.

Moteris nusišypsojo, kažką skubiai paaiškino svetima kalba, užlipo kopėčiomis ant aukšto ir dingo ten.

--Dievas nusprendė, kada išliktė au gyvas,--pasakojo toliau Stephan. --Kai atsišpėkėjau, jau buvau šiltoje kaimiuko trobelėje. Už puskiometrio nuo trobelės pustaukelėje tarp miško ir kaimo, buvau begulįs, kai septyniolikos metų mergina, rinkdama miške šakas, išgirdo mano vaikojo. Jos būta stiprios. Ji pamėmė mane už apikaklės ir kaip bulvių maišą atvilko trobelėn, tuo pat metu ant pečių nešdama ir malkas.

--Gerai žmonės yra rusai ūkininkai,--pastebėjo Peppone. --Bago iš Molinello buvo lygiai taip pat išgelbėtas.

--Teisingai,--pritarė Stephan. --Daugeliu jie išgelbėjo tokiu būdu. Bet ta mergina buvo lenkė, ne rusė. Kartu su tėvu ir motina ji buvo atvežta į šią apylinkę, nes čia trūko darbo jėgos. Jie davė man truputį valgyti iš to, ką patys turėjo, ir laikė mane paslėpę dvi dienas. Paskui aš pastebėjau, kad toliau nebepali taip tęstis. Aš galėjau šiaip taip su mergina susikalbėti rusiškai ir paprašiau ją, kad surastų kaimo seniūną ir praneštų jam, jog prieš valandą į jų trobelę atklydęs italas kareivis. Ji tai darė nenomomis, bet išėjo. Netrukus ji vėl pasirodė, lydimą tūlo berno, kuris buvo ginkluotas pistoletu, ir dviejų vyrų su šautuvais. Aš pakėliau rankas, ir jie man parodė, kad turiu išeiti. Lenkaitės trobelė buvo pamišusi kaimo pakraštyje, ir aš turėjau gerą gabalą pabėgėti, vis lydimas

dviejų šautuvų ir vieno pistoleto. Pagaliau pasiekėme aikštelę, kur šiandien matėte silosą. Ten stovėjo grūdų maišų prikrautas sunkvežimis ir vidujesėdįs kažkoks driskius be pertraukos kirkino starterį, norėdamas užvesti motorą. Aš viską užmiršau ir tegalvojau tik apie motorą. Aš sustojau ir vienam iš trijų pasakiau: "Tovarišč, tas vyras nualins bateriją, ir sunkvežimis nevažiuos. Pasakyk jam, kad pirmą išvalytų užkimštą pompą". Išgirdęs mane kalbantį rusiškai, vyresnysis net išsižiojo iš nustebimo, o paskui grubiai paklausė: "Ką tu išmanai apie tai?" Aš atsakiau: "Gana daug, nes tai mano profesija." O tas kvailys nesiliovė žirnių starterį, ir baterija jau buvo gana silpna. Tada vyresnysis pastūmė mane pistoleto vamzdžiu į priekį ir šoferiui sušuko, kad jis liautųsi ir pažidūrėtų pompą. Pro šoferio būdos langą pasirodė nustebusio jausmo raudon-skrusiošio kareivio veidas. Jis nieko nesuprato apie pompą, nes tai buvo pirmasis sunkvežimis, kurį jis vairavo. Aš paprašiau raktą, pakėliau motoro dangtį ir netrukus išvaliau degalų pompą. Po to uždariau dangtį ir grąžinau raktą. "Dabar gali važiuoti," pasakiau jam. Už poros sekundžių sunkvežimis pajudėjo.

Jie nugabeno mane į baraką kambarėlį ir ten užrakino. Aš paprašiau cigaretės, ir jie man davė. Po dešimties minučių jie vėl grįžo ir nuvedė mane, vis dar įrengę nugaron šautuvų vamzdžius, į skardą dengtą pašidre, kurioje stovėjo traktoriai ir kitos ūkinės mašinos. Vyresnysis parodė vieną traktorių ir paklausė, kodėl jis neveikia. Aš paprašiau vandens, pripildžiau ausintuvą ir paspaudžiau starterį. Netrukus turėjau nulipti nuo sėdynės. "Guolis ištirpęs," pareiškiau. "Reikia viską išardyti ir padaryti naują guolį. Po to viską

Kaip bulvių maišą atvilko trobelėn...

vėl atgal sudėti. Tai užtruks ilgokai."

Su pora nudilusių įrankių, kuriuos jie man davė, dirbau kaip pamišėlis, ir po dviejų parų baigiau sustatyti. Tada vėl pasirodė karininkas su dviem kareiviais, ir jie visi trys buvo ginkluoti pistoletais. Jie stovėjo ir

KAS FALSIFIKUOJA IR NETURI LOGIKOS

Gen. štabo plk. P. ŽILYS

Į mano rašinį "Apie Eugeniją Tautkaitę" (Dirva, vasario 29 d.) reagavo Naujienų redaktorius straipsniui -- Pyksta dėl "nužeminimo" komunistų veikėjos (Naujienos, kovo 3 d.).

Redaktorius tvirtina, kad Naujienų rašytojas J. V., pamiršęs, kaip E. Tautkaitė buvo pirmą kartą (1913 m.) atsiųsta Lietuvon agentu Maskvai, kaip jai, menkai komunistiniai aplamdytai merguželei, tas darbas nesisekė, o aš (Žilys), esą rašau, jog J. V. vadinęs E. Tautkaitę menkai komunistiniai aplamdyta mergužele "daug vėliau"... Esą aš (Žilys), padaręs aiškią falsifikaciją, o apie mano logiką esą gali spręsti skaitytojai.

Rašiau trumpai ir aiškiai, kad Nepriklausomybės atstatymo laikotarpyje E. Tautkaitė buvo žinoma, kaip veikli ir apsuksi komunistė, kad 1919 m. vasarą (tai yra pirmą kartą jai bėgant iš Lietuvos), E. Tautkaitė buvo pavesta įteikti dokumentus, tarti žodį ir išlydėti iš Dvinsko į Lietuvą visą būrį komunistų agentų, vykdyti griau-

mąjį darbą.

Iš to aišku -- redaktoriaus tvirtinimas, kad aš rašiau, jog Naujienų rašytojas J. V. vadinęs E. Tautkaitę menkai komunistiniai aplamdyta mergužele "daug vėliau" yra "gryna falsifikacija".

Redaktorius tvirtina, kad Naujienų rašytojas J. V. faktais įrodė, jog E. Tautkaitė buvo tik ryšininkė, partijos vadų pasiuntinė, o ne vadovaujanti asmenybė.

O tikrovėje E. Tautkaitė savo atsiminimuose rašo, kad 1919 m. (?) Lietuvos komunistų partijos centro komitetas sudarė Komjaunimo centralinį biurą ir jam vadovauti paskyrė J. Greifenbergerį, L. Šapiro ir E. Tautkaitę.

Išsina, kad redaktorius nesusivokia, jog Komjaunimo centralinis biuras buvo vadovaujantis organas, o jo nariai vadovaujančios asmenybės. Iš to aiškėja, kad redaktoriui stinga ne tik logikos, bet ir nuovokos -- supratimo apie vadovaujančius organus ir asmenybes.

Redaktorius pastebi, kad "Naujienų" rašytojas, J. V. matyt, labai gerai pažįsta komunistų judėjimą Lietuvoje, atseit didelį žinovas.

Jei taip, tai gal redaktorius malonės prisiminti, kuo prasidėjo ir kuo baigėsi mano polemika su Naujienų žinovais apie Kleščinskį, Valiuką, Smolskį, Vitkauską, Baltušį-žemaitį, Kėdaičių, Darbininkų Tarybų su-būvimą, Totalinę demokratiją ir t.t. O gal redaktorius įrodys, kad Naujienų rašytojas J. V. geriau žino apie E. Tautkaitės darbus komunistams, negu pati E. Tautkaitė ir jos viršininkai komunistai?

Esu nustebintas Naujienų specialistų -- žinojimu. Vienas pavyzdys. Naujienų bendradarbis J. Vlks., Naujienose tilpusiam straipsnyje yra išdrožęs man "gerą" pamokslą ir susuktai įpykęs, kad aš turėjau Panevėžio Revkome artimų giminių. Iki šiol tos giminytės nežinojau, o kadangi Panevėžio Revkome aš jokių artimų giminių neturėjau, tai iš to aiškėja, kaip gerai Naujienų specialistai sugeba meluoti.

Redaktorius susirūpinęs, būk aš pykstu dėl nužeminimo komunistų veikėjos. Esą, aš tiek daug pritepes nesamonių, kad išgarbinčiau komunistę Tautkaitę ir pažemindčiau Naujienų redaktorių.

Išsina, kad redaktorius nesusivokia, jog aš rašau apie komunistės E. Tautkaitės Lietuvai padarytus blogus, kenksmingus, griau-namuosius darbus. Juo tokių darbų daugiau, juo E. Tautkaitė yra didesnė nusikaltėlė prieš Lietuvą ir lietuvių tautą, o komunistų-bolševikų akyse ji yra didelė veikėja, nusipelnusi asmenybės.

Jei taip, tai nesuprantama redaktoriaus politika nesakyti lietuviams skaitytojams teisybės apie blogus -- išdavikiškus bolševikų darbus, o parodyti juos apiplautus nuo blogų -- išdavikiškų darbų.

Redaktorius nusiskundžia, kad tautininkų laikraštis vedas gražią kompaniją trimtuodamas apie komunistų veikėją ir drabstydamas ALT sekretorių.

Čia ALT sekretoriaus logika tikrai apsivertė. Bolševikų akimis žiūrint aš

Grandinėlės šokėjai R. Mockutė ir K. Gaizutis šokio metu. Pasvarinis Grandinėlės koncertas įvyks balandžio 24 d. 5 v. p.p. Slovenų salėje, Clevelande.

V. Pliodzinsko nuotrauka

tikrai išgarbinau E. Tautkaitę, už jos padarytus gerus darbus bolševikams, bet lietuvių akimis žiūrint, aš pasakiau teisybę (kiek žinojau) apie komunistę E. Tautkaitę. Ji buvo didelė nusikaltėlė, bolševikė, tautos išdavikė. Lietuvių akyse aš ją pažeminau už blogus darbus tautai.

O kas liečia ALT sekretorių, tai vieną kartą turėtų suprasti, kad tiesios pasakymas nėra drabstymas, nes straipsnis apie komunistę E. Tautkaitę tikrai tilpo Naujienų vasario 16 d. numeryje. Redaktoriaus pasiteisinimas tą dieną buvus Waterbury, nuo atsakomybės neatpalaiduoja.

Išsina, kad ALT sekretorius P. Grigaitis Waterbury susirinkusiems lietuviams sako karštas kalbas, ragina aukoti pinigus Lietuvai laisvinti iš bolševikinės vergijos, o Chicagoje to paties P. Grigaičio redaguojamos Naujienos vasario 16 d. talpina straipsnį apie bolševikų (anot paties Grigaičio) labai išgirtą veikėją, komunistę E. Tautkaitę ir pristato ją lietuviams skaitytojams apiplautą nuo išdavikiškų darbų. Kuriuo tikslu?

P. Grigaitis šiuo atveju dar ir daugiau pasitarnavo. Dar prieš vasario 16 d. pradėjo spausdinti dr. Ancevičiaus "Istorija be pagrąži-

nimų". Tai pasityčiojimas ir niekinimas ideališkiausios ir garbingiausios lietuvių organizacijos -- Vilniui Vaduoti Sąjungos. Ar reikia geriau "pasaldinti" Vasario 16 d. minėjimą?

Ar reikia aiškinti, kad ALT sekretorius P. Grigaitis turėtų susipažinti su Nepriklausomos Lietuvos gyvenimu, organizacijomis -- institucijomis, Lietuvos santykiais su Lenkija, Lenkijos užsienio ir vidaus politika, nusistatymu Lietuvos atžvilgiu, o nemaitinti visuomenės klaidinančia dr. Ancevičiaus mišraine.

Sunku suprasti ar tai daroma dėl to, kad kairioji nežino ką daro dešinioji, ar dėlto, kad siekiama kokių tai kitų tikslų?

KERELIS BROS.

CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

Jaunieji dainininkai, smuikininkai ir baleto šokėjai!

Varžyboms reikia įsiregistruoti iki balandžio 23 d.

Jaunųjų dainininkų, smuikininkų ir baleto šokėjų, gyvenančių JAV ir Kanadoje, varžybos įvyksta gegužės mėn. 14 d., Clevelande, Slovenian Auditorium. Kviečiami dalyvauti mergaitės ir vyrai, nevyresni kaip 28 m. amžiaus.

Šių trijų šakų varžybų nugalėtojams paskirta trys pirmosios (po \$200.00) ir trys antrosios (po \$100.00) premijos. Taigi iš viso premijoms paskirta \$900.00.

Varžyboms reikia įsiregistruoti iki balandžio 23 d. pranešant Dirvai, kur mokosi, kiek turi metų, ir atsiųsti fotografiją, tinkančią laikraščiui. Užsiregistravusieji tuoj gaus platesnius varžybų pranešimus.

Mes kviečiame jaunosius šių šakų menininkus varžybų nepraleisti, dalyvauti ir laimėti. Drauge prašome jų tėvus ar globėjus paraginti, kad varžyboms laiku įsiregistruotų.

Varžybų sprendėjais bus pakviesti tų meno šakų specialistai, o drauge savo nuomonę turės teisę balsuodami pasakyti ir visi varžybų koncerto dalyviai.

PASINAUDOKITE PATIKIMU, KRUOPŠČIU IR GREITU FIRMOS PATARNAVIMU

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ,

Lietuvą, Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Estiją ir kitas respublikas

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

Licensed by USSR

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

MOSŲ SKYRIAI

2134 W. Chicago Ave.
CHICAGO 22, ILL.
Tel. Dickens 2-8232

3216 Sunset Blvd.
LOS ANGELES 26, Cal.
Tel. NOrmandy 5-9887

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 4-7274

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

359 W. Broadway
S. BOSTON 27, Mass
Tel. AN 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresata pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas muitų normas ir patarnavimus. Atsiminkite, kad mes esame specialistai, kas liečia siuntinių persiuntimą.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Papičienė, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Komunistinius melus reikia atitaisyti

Šią vasarą okupantas triukšmingai švęs vadinamos Tarybų Lietuvos dvidešimtmetį. Ir visur, kur tik pajęs, niekins Nepriklausomos Lietuvos praeitį. Niekins, kad nors kiek sumažintų ilgesį laisvės ir savarankiškumo, o Vakarams sudarytų įspūdį, kad ten viskas tvarkoje.

Okupantas visą laiką, o ruošiantis toms iškilimams ypatingai, stengiasi žmonėms įbrukti tokius skaičius, kurie juos apgautų. Atseit, tais skaičiais jis nori įrodyti, kaip dabar gera ir smagu gyventi Maskvos naguose — Tarybų Lietuvoje. 1960 metų padėtį jis mėgsta lyginti su 1940 m. padėtimi. Ir niekad nenori parodyti, kas per tą laiką įvyko kitur — laisvoje valstybėje. O jei parodytų, tikrai išgasdintų pavergtuosius. Tat kam rodyti, reikia tikslu tikinti, praeitį koliojant gasdinti, pažadais maitinti.

Mums, kada Lietuvos okupantas apgaudinėja vergiją nešančius, kada įvairiais leidiniais nori tų melų dalį perduoti ir tiems, kurie gyvena Vakaruose, būtinai reikia, kaip iš tikrųjų yra, parodyti. Labai gaila, kad iki šiol tuo reikalu nesusiidomi joks veiksnys ir svetimomis kalbomis tokių davinų nepaskleidžia ten, kur komunistai paskleidžia savuosius.

Norint susidaryti tikrą esamos padėties vaizdą, reikia lyginti kas buvo 1913 metais, kas buvo 1940 ir kas yra dabar. Ir tik visus tuos davinius rūpestingai palyginus matai, kad ir materialiniam girimuisi, jei jau būtų užmiršta sunki tautinės vergijos padėtis, jokių argumentų nėra. Pavyzdžiui, 1913 m. Lietuvoje ligoniams buvo 2,200 lovų. Be Klaipėdos krašto 1940 m. Lietuvoje buvo 8,900 lovų. Taigi Nepriklausomybės metais išaugo keturis kartus. O bolševikmetį, kada jie viską suskaičiavę teranda 19,700 lovų, kada visam pasauly per tą laiką medicininė apsauga nepaprastai išaugo, ir tai padidėjimas tesudaro tik pusterčio kartą.

Statistika sako, kad 1913 m. Lietuvoje buvo 352 gydytojai. Nepriklausomos Lietuvos laikais jų buvo 1,385. Taigi paaugo taip pat keturis kartus. Bolševikmetį, kad ir paskubomis gydytojus ruošiant, jų padidėjo tik tris kartus. Tas pats ir kitose srityse: moksle, mene, teatruose, kur komunistai labiausiai giriasi.

O ką jau kalbėti apie žemės ūkio gamybą, kur jie lyginimų jau ne taip mėgsta daryti. Ir ką čia belyginsi, jei gamybos daviniai ne tik nepralenkė 1940 metų davinį, bet dar tebėra atsilikę. Štai 1913 m. Lietuvoje buvo gaminama 832,000 tonų pieno. 1940 metais jau buvo 1,383,000 tonų. O bolševikmetį, po penkmečių pastangų, tas skaičius nebuvo pavytas.

Dar vaizdžiau matyti iš grūdų gamybos. Jei 1940 metais buvo pagaminama 1,536,000 tonų, tai 1958 metais tik 713,000 tonų. Taigi ir čia ne tik jokios pažangos nepadaryta, bet dar nė senos padėties nepasiekiama.

Bolševikinė apgaulė visada stengiamasi operuoti tokiais daviniais, kurie skaitytoją ar klausytoją apgautų. Bet niekad nesunku, juos lyginant su Nepriklausomybės metais daryta pažanga ir su pažanga, kokią daro laisvai gyvenantieji kraštai, įtikinti, kad jie meluoja. Meluoja akiplėšiškai, norėdami pridengti komunistinės sistemos negalavimus, norėdami sudaryti įspūdį, kad žmonės visko turi. O dar atsimenant, kad gamyba tik tada eiliniam gyventojui įdomi, kada jis gali daug pagaminti, daug parduoti ir pats daug pirkti. O sovietinėj sistemoj kaip tik ir yra visiškas eilinio darbininko nuskurdinimas, kada jis ištisus metus dirbdamas tegali nusipirkti tik niekniekius, net padoraus apsirengimo per metus negali įsigyti. Tarp uždario ir pirkimo kainų yra toks baisus skirtumas, apie kurį Vakaruose gyvenantieji net nevisada nori suprasti.

Atsveriant komunistinių džiūgavimų melus daugiausia reikia aiškinti ne saviesiems. Mes paiegiame tai patys palyginti ir melą atskirti. Bet kitataučiai, nežinantieji tikrosios padėties, nepajęgia. Todėl labai reikia, kad pačioj Lietuvoj ir Vakaruose skleidžiami komunistiniai melai būtų laiku atitaisomi. Tėvynės atitaisymus reikėtų siųsti radijo bangomis, o Vakaruose visomis kitomis priemonėmis, kurios tik mums prieinamos.

B. G.

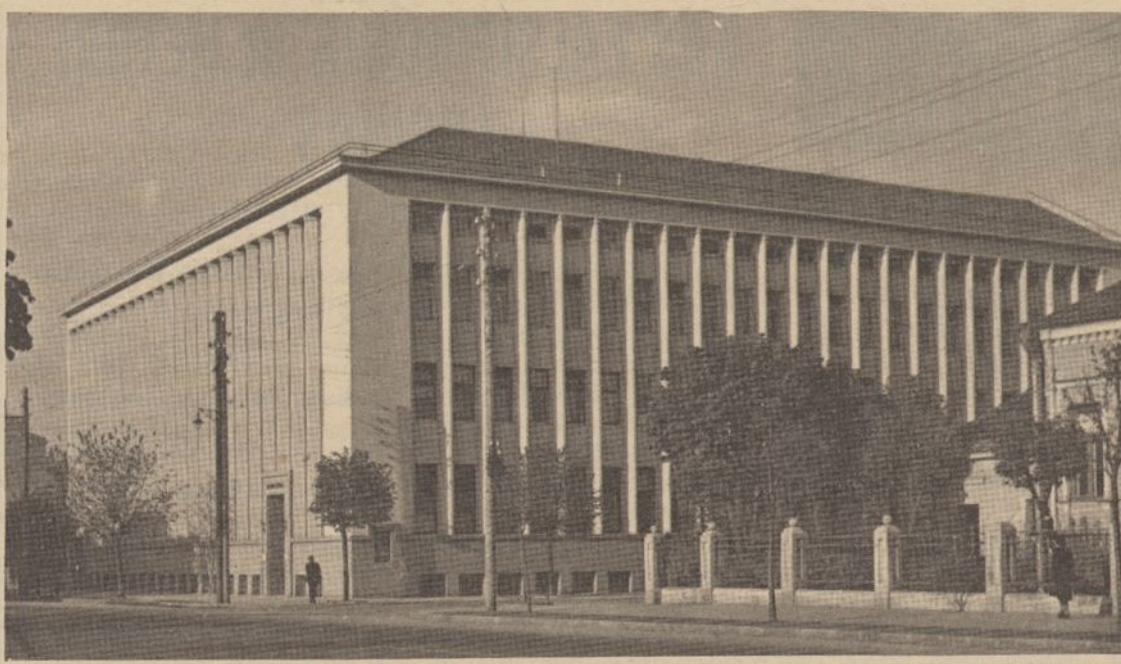
REIKIA LIETUVIŠKUS FILMUS IŠ KALĖJIMO IŠVESTI

Dideli dėmesiu perskaičiau Jūsų vedamąjį Filmą iš Lietuvos, balandžio 4 d. numerį. Jūsų pastabos teisingos. Problema aktuali ir reikalaujanti susirūpinimo.

Šiais laikais, kada jau darosi sunkiau ir sunkiau į lietuviškus

minėjimus ir parengimus suburti didesnę skaičių dalyvių, filmai gali pasireikšti labai naudingai. Jie dar nepametė savo galios pritraukti žiūrovų.

Turint tobulai paruoštus filmus iš Lietuvos Nepriklausomybės laikų ir lietuviškos veiklos plačiame pasaulyje, žiūrovoje galima atgaivinti kartais jau prigusias tėvynės meilės kibirkš-

Nepriklausomybės metais Kaune buvo pastatyta daug gražių pastatų, kurie ir šiandien puošia miestą. Nuotraukoje Darbo Rūmai, kuriuose darbininkai galėdavo susirinkti aptarti savo reikalus ir turėjo puošnias sales pasilinksminimams.

tėles ir juos sužadinti aktyvesniai lietuviškai veiklai.

Mintys gražios ir tikrai atneštų laukiamų vaisių, tačiau joms įgyvendinti reikia kaito daugiau, negu gerų norų.

Pirmoje eilėje reikia asmenų, turinčių filminės medžiagos iš Lietuvos, pilno bendradarbiavimo. Buvo kreiptasi į filmuotoją Lukšį, prašant vieno Amerikoje gaminamo filmo vaizdiniam papildymui Lietuvoje susuktos filminės medžiagos. Lukšis atsakė, kad jo nuosavybėje nėra nė vienos pėdos tokios medžiagos. Viskas buvo konfiskuota, jam iš Lietuvos į Ameriką grįžtant. Kitas fotografas ir filmuotojas Long Beach, Kalifornijoje gyvenantis Norbutas, turi keletą tūkstančių pėdų puikiai nufotografuotų filminių vaizdų iš Nepriklausomos Lietuvos. Juose vaizduojami lietuviška gamta, augmenija, žemės ūkio darbai, žmonės ir gyvuliai, miestai ir kaimai. Juose yra Lietuvoje vykusios sporto šventės ir kitoki įvykiai, bet... pabandykite tą medžiagą gauti. Brangina, kaip savo akį. Tiesa, yra kas branginti...

Filminės medžiagos savininkai vieną dieną bus tikrai nustebinti: atidarę dėžes, kuriose laiko filmus, lyg patvarų auksą ar sidabrą, ras saują dulkių ar sukietėjusias, išdžiūvusias juosteles, kurios rankoje ar projektoriuje subyrės... Kokia tada bus iš to nauda?

Filmai ilgai nesilaiko, 15-20 su viršum metų, jei laikoma kambario temperatūroje. Spalvos keičiasi ir nublunka žymiai anksčiau. Visa galima išsaugoti tik jų kopijas padarius.

Filmai tik tada gali būti įvertinami, kai juos mato plačioji visuomenė. Tik tada jie tampa brangi turtu. Laikomi dėžėse jie neturi jokios apčiuopiamos vertės. Taip laikomi jie yra tarsi kalėjime.

Filmus reikia iš "kalėjimų" išvaduoti.

Antroji problema yra labai paprasta: Filmų gaminimas ir aptvarkymas kainuoja nemažai pinigų, kad ir darbą nemokamai aukojant. Pusės valandos garsinio dokumentinio ar kultūrinio filmo paruošimas kainuoja tarp 1500 ir 2000 dolerių, skaitant tik medžiagines išlaidas. Iš kur idealistas filmų gamintojas gali gauti tokių pinigų? Kas patikės, kad tokių filmų gaminimas yra geras "biznis"? Darbas materialiniai nėra pelningas, tad negalima iš to pragyventi. Reikia turėti pastovų darbą, o prie lietuviškų filmų dirbti tik vakarais ir šventom dienom. O tada iš filmo gamintojo negalima reikalauti greito filmų pabaigimo.

Visus tuos vargus labai gerai pažįstu, nes pats bandau keletą lietuviškų filmų paleisti į visuomenę. Du, kaip jau anksčiau minėjau, jau baigti, taip pat pinigais baigiamiesiems laboratorijos darbam — demonstracijos kopijų atspausdinimui.

Dar sykį noriu pareikšti savo pasitenkinimą Jūsų vedamuoju apie lietuviškus filmus. Labai pageidautina, kad tas reikalas būtų toliau judinamas. Gal tokiu būdu bus susilaukta daugiau paramos.

Povilas Jasiukonis, New Haven

ALTO CENTRAS IR LITUANUS

Norėčiau papildyti mano straipsnėlį "LITUANUS, Visuomenė ir Pinigai", atspausdintą DIRVOS Nr. 36, kuris iššaukė kele-

NUOMONĖS IR PASTABOS

IŠ LNT APLINKOS

PALENGVINIMAS.

Kremliaus galvočiai, sugalvoję, "palengvinimą" išeiviams aplankyti gimtuosius kraštus, palengvino jiems ir apsispręsti. Jei pirma galė-

jo būti abejojimų, ar lietuvių išeivio (ypač politinio) apsilankymas Sovietų okupuotoj Lietuvoj turėtų daugiau naudoti ar žalos Lietuvos reikalui, tai dabar tokią abejotimą nebėr. Pagal "palengvinimą", prieš siekdamas leidimo nuvykti į Lietuvą ir dar nežinodamas, ar jį gausi, privalai raštu įsakmiai pripažinti okupantą teisėtą Lietuvos šeiminku, pats turi įsakmiai prisipažinti esant to okupanto pavaldinys, turi pasiaiškinti, kodėl atsidurei svetur, pasiaiškinti, kodėl nori ten pasilikti, o po to nuolankiai prašyti okupantą, ar nesiteiktų jis tavęs atleisti nuo pavaldumo jam...

PAIEŠKOMI

Barkauskas, Juozas, Jono sūnus, iš Zarasų.

Bauerienė-Kondrašaitė, Kazė, iš Panevėžio.

Brazauskas, Pranas, Prano sūnus, ir jo motina Litvinienė-Brazauskienė, Antanina, Vinco dukterė.

Grigaliūnas, Antanas, Juozapas, Petras, Simonas ir Tadeušas, Adomo sūnūs, iš Pabalių km., nuo Panevėžio.

Jucevičius, Vytautas.

Jurgelevičius, Mykolas, gimęs Saldutiškio valsčiuje, po karo gyvenęs Belgijoje.

Laštautas, Jonas, gyvenęs Kaune, Šančiuose.

Latvėnas, Alfonsas, ir žmona Ona.

Litvinienė - Brazauskienė, Antanina, Vinco dukterė, ir jos sūnus Brazauskas, Pranas, Prano sūnus.

Masiulienė-Vanagaitė, Elzbieta, ir Vanagas, Stanislovas, Albino vaikai.

Pavilionytė, Kazimė, Jurgio dukterė, kilusi iš Gailiūnų km., Linkuvos val., Šiaulių apsk.

Sabulis, Jonas, Prano sūnus, ir jo sūnūs Alfonsas ir Pranas.

Šiugžda, Juozas ir Vincas, Bernasius sūnūs, iš Kairiškų km., Žiežmarių val., Trakų apsk.

Tumas, Juozas, Viktoras, Vincentas, ir Ona.

Urnežytė, Marija Rita, gimusi Kaune 1937 m., gyveno Chicagoje.

Vanagas, Stanislovas ir Vanagaitė-Masiulienė, Alzbieta, Albino vaikai.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

tos Jūsų skaitytojų pasisakymus. Balandžio 9 d. LITUANUS žurnalui Remti Komitetas gavo 250 dol. čekį ir raštą iš ALTO sekretoriaus dr. P. Grigaliūno, kuriame sakoma, kad ALTas, vertindamas LITUANUS žurnalo leidimą, skiria 250 dol. vienkartinę auką.

Ta pačia proga noriu paminėti, kad 1958 metų gegužės mėnesį buvo gauta vienkartinė 200 dol. auka iš ALTO Centro. Tuo būdu per tris metus LITUANUS iš ALTO centro gavo 450 dol. O iš ALTO skyrių tai tik Clevelando skyrius 1958 metais davė 50 dol., o šiais 1960 m. paskyrė 100 dol.

Norėčiau kaip nors įtikinti ALTO Centrą, kad jie apmokėtų kiekvienais metais JAV kongresmanų ir senatorių prenumeras (1000 dol.).

Vytautas Kamantas, LITUANUS žurnalui Remti Komiteto pirmininkas

Sąmoningas, Lietuvai lojalus lietuvis tokių pareiškimų Lietuvos okupantui nerašys. To nebūtų galima pateisinti ne tik nenugalimu tėvynės pasiilgimu, bet ir jokių kitų spėjimu ar galimu apsilankymo naudingumu.

LNT aplinkoj manoma, kad tuo reikalu neturi prasmės oficialios instrukcijos, nes tai savaime suprantamas dalykas. Arba, jei kam jau nebesuprantamas, tai tik "atleisk jam, Viešpatie"...

Ryšium su tuo domimasi, ar New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas turėjo ar dar neturėjo tokių pareiškimą rašyti prieš gaudamas Sovietų vizą savo kelionei. Mat, naujos sąlygos buvo paskelbtos ką tik jam išvykus. O gal pareikalaus pareiškimą Vilniuje? Atrodo, kad keliauninkui teks į tuos klausimus atsakyti N. Y. L. Tarybos susirinkime. Ir, turbūt, reiks įtikinti Tarybos narius, argi tikrai jiems nereikia tuč tuojau darytis naujo pirmininko...

LNT TARYBA. — Nuo pat įsikūrimo LNT numatė turėti šalia valdybos ir tarybą, per kurią daugiau galvų dalyvautų LNT veikimo nustatyme. Tik nebuvo visiškų narių (LNT sudaranti organizacijų) vadovybių sutarimo, daugiau ar mažiau duoti Tarybai sprendžiamosios galios... Bet nuomonės suartėjo ir valdyba nustatė, kad Taryba spres veikimo gaires ir rinkis LNT pirmininką bei tvirtins valdybą kiekviename, ne rečiau kaip kas dveji metai įvyksiančiame, susirinkime. Visų narių vadovybės deleguotų į tarybą po šešis asmenis. Pirmasis susirinkimas numatomas Chicagoje, gegužės 28-29 d.

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

THE E. B. BROWN
OPTICAL CO.

Arcade Union Commerce Bld.
Main 1-2428

GREETINGS and BEST WISHES
To All Our Friends and Patrons

LUIKART INSURANCE
AGENCY

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Avenue KE 1-4770

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

LOUIS MILNER CO., INC.

WALLPAPER AND PAINTS

12511 St. Clair Avenue GL 1-9000

20 metų tos srities

praktika

Vokiečių radijų
taisymas

TELEFUNKEN

Authorized Factory Service
TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

Akimirksnių kronikos

Bronys Raila

Ar galima 'suprasti' meną?

Jei abstraktinis dailininkas kartais ilgai nesuranda nei temos, nei idėjos, -- jam pagelbsti nuotykiš, kaip šis...

Šis klausimas visuomet buvo svarbus menų kūrėjo ir meno kūrinių žiūrinčios, klausančios ar skaitančios visuomenės santykiuose. O kalbėti apie šių dienų meną -- ar jis "suprantamas" ar "nesuprantamas" -- pasidarė labai madinga. Visuomenės akys nuo atsakymo į šį klausimą dažnai priklauso meno "vertė". Jei tą paveikslą (ar knygą, teatro spektaklį, skulptūrą, simfoniją, šokį...) aš suprantu, tai čia geras ar bent man primtinas menas. Jei nesuprantu, -- tai blogas, man nereikalingas menas, tai "beprotiškė"...

Dėl to negalima niekam pykti. Juk tiesą sakant, kitaip ir būti negali. Tai visai normalu. Užtat ir vyksta nuolatinis aiškinimasis. Ypač tuo susirūpinęs moderninis, vėliausio laiko menas, kuris publikai mažiausia "suprantamas" ir todėl nusmerkiamas, kaip niekam nereikalinga, negraži ir neįdomi nesąmonė.

Moderninio ir apamai meno supratimo klausimai nebuvo gausiai ir suprantamai aiškinami dar laisvoje Lietuvoje, ir dar mažiau tam skiriama dėmesio dabar, gyvenant užsienyje. Be abejo, yra svarbesni reikaly. Tačiau kai menas vities braunasi į mūsų gyvenimą, kai tūlas iš mūsų vis daugiau jo pasiilgstame, būtų naudinga dėti daugiau pastangų jį "suprasti".

Skaitau kartais, kad kairurie mūsų dailininkai (Jonynas, Viešulas...) pavažinėja šen ten po Lietuvos kolonijas ir aiškina visuomenei, kaip suprasti meną, ypač moderninį. Deja, neteko jų girdėti, gyvenant taip toli atskiroje Pacifiko parapijoje. Bet ką skaičiau, tai ligšiol man maloniausia išpildžio darė pati jauniausia mūsų meno istorikė ir kritikė Rita Žukaitė. Jos keli straipsniai buvo nepersėnai paskelbti "Santarvės" žurnale, iš kurių du specialiai apie meno raidą ir meno "supratimą": "Ar Boticelli geresnis už Matisse?" ir "Jausmai simfonijoje" (Santarvė Nr. 2 ir 3-4, 1958 m.).

Tuose straipsniuose konspetikiškai buvo paliesti keli labai įdomūs ir menų supratimui esminiai svarbūs klausimai. Kelia minčių čia pakartosiu...

"Menas visada kalba apie dalykus, kurie kam nors buvo svar-

būs"... Mažiau susipažinusiems su šių dienų menu, -- "viskas yra nesuprantama mįslė... Modernusis menas mums atrodo lyg kažkoks nelogiškas vulkano išsiveržimas"... "Meno kritika,

Kartais ir modernistai pajaukia senuosius... Ši karikatūra vokiečių žurnale vaizduoja, kaip dailininkas realistas piešia katiną. Katinas turi būti tikras ir panašus, kaip gyvenime!

kuri pasiima sau kaip neklaidingą idealą kurį nors laikotarpi (pvz., Renesansą) ir tuomet drąsiai maišo su purvais visus kitus laikotarpius (pvz., "barbarišką" Gotiką arba moderninį meną) yra visai nepateisinamas ir fanatiškas priėjimas"... Poėzaninės gadinės prancūzų dailininkui H. Matisse vienas jo paveikslas, vardu Gyvenimo Džiau-

Prancūzų karikatūristas Sinė duoda modernistams patarimus, kaip piešti abstraktinius paveikslus.

gsmas, "pavyko ne dėl idėjos kilnumo ar įdomumo, bet dėl to, kad jo drobė daunuote dainuoja

savo spalvų ir formų deriniu, ir dėl to, kad jis tai padarė geriau, negu kiti jo bendralaikiai"...

Ir pagaliau viena pastaba apie mūsų meninių diskusijų aktualijas. "Menininkas gali jausti didelę tėvynės meilę, bet jo drobėse nutapytos jėgų gubelės gali neturėti jokios meninės reikšmės, nors jos laikam ir gali sukelti sentimentalių jausmų. Gal laikam to jau ir gana. Bet tik ne menu besidominčiam žmogui"...

Ir galiausiai -- "Sakyti, kad abstraktus menas nesuprantamas, yra dar viena iš tų užliūliuojančių iliuzijų, kuriomis mes mėgstame save nuolatos apgaudinėti"...

Stop! Paskutinis sakiny man jau užkliūva? Argi tai iliuzija? Argi tai ne nuolatinė mūsų gyvenimo tikrovė? Argi abstraktinis menas yra mūsų visuomenės didžiuliam suprantamas? Ar jis iš viso yra toks, kuris pasiduoda "supratimui"? Man rodos, į tuos klausimus nei Rita Žukaitė, nei niekas kitas dar pakankamai pagrįstai neatsakė. Tuo labiau nepajėgiau ir aš atsakyti, bet tik norėčiau pateikti vieną kitą pastabą, kaip tos "plačiosios visuomenės" žitrovos, kaip trijų dešimtmečių moderninio meno atidus "vartotojas"...

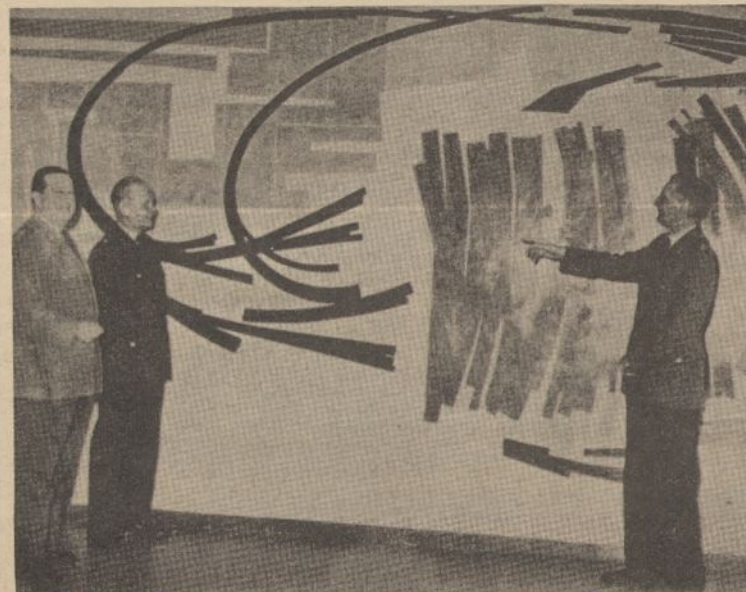
Yra dėsni, kurie vienodai de-

"nesuprantama kalba" nebūtinai privalo būti laikoma, kaip teisinga ir išmintinga. Pretenzingų bandymų ir ieškojimų buvo milijonai, bet tikrai naujas meno tiesas atradusių genijų tebuvo tik vienetai. Maždaug vos kartą per šimtmetį ar net rečiau...

Tarp "atsilikusios" publikos ir modernaus menininko dažnai girdėti toks dialogas: -- Aš tavęs nesuprantu, tu man biauurs ir, be to, esi melagis... O menininkas atšauka: -- Dėl to, kad tu dar nieko nesupranti ir esi aklas. Aš tokį matau žmogų, daiktą ir pasaulį, ir tai yra tikroji tiesa, nors ji tau ir negraži.

Toks paaiškinimas yra subjektyvus. Jis gali kartais būti teisingas, dar dažniau gali būti klaidingas. Pvz., paimekime prieškarinį dailininką modernistą Vokietijos žydą, be to, dar prijauciantį komunistams... Kaip jis matė žmogų ir pasaulį, kai Vokietijoje pradėjo kilti Hitlerio šmėkla? Jo matymas jo žvilgsniu jam buvo "objektyvus", teisingas, bet ne būtinai, kad taip į žmogų ir pasaulį privalėtų žiūrėti kitų tautų ir rasų dailininkai. Jis visur matė pabaisas, bėprotybes, išsigimimą, kapitalizmo supuvimą, o tokiam jo "matymo" turiniui atitiko ir forma.

Šis puikus abstraktinis paveikslas irgi turi vardą "Kautynės"... Deja, tai ne grynjo meno kūrinys. Taip vokiečių karo akademijoje kariūnams mokyti pavaizduotas Cannae kautynių planas, kada Hani-balas sutriuškino romėnus prieš 2,000 metų...

Antrą vertus, nedažnas dailininkas yra toks gilus filosofas, mokslininkas ir turintis tiek naujų idėjų, kad jam pavyktų atskleisti būtinai teisingą žmogaus ir pasaulio vaizdą. Jam lygiai klysti, kaip ir visiems kitiems. Man dar nėra joks tiesos ir grožio įrodymas, kai dailininkas pasako: "aš tokį matau žmogų ir pasaulį". O aš matau -- kitoki, ir ne aš vienas, ir kažin dar, katrie klystame.

Meno supratimas ir įvertinimas žymia dalimi priklauso nuo darnios sąveikos tarp meno kūrėjo ir menų "vartotojo": t.y. nuo to, koks yra jų abiejų iš-

Garsus abstraktinio dailininko Mathieu kūrinys "Kautynės"... Aiškiai matyti, kaip žiūrovė atkaidiai stengiasi kūrinių "suprasti".

paėmus, atmetė "turinį", atmetė žmogų ir daiktą. Kai dailininkas susitelkė į atskirą paveikslą, o ne gyvenimo tikrovę, į savo skirtingų perspektyvų, formų ir spalvų tikrovę, -- jis tuo pašalino normalią gali-mybę jį "suprasti". Nebeliko bendros logikos, nebėra objek-

tūkstančiai metų, ir kaip pirmųjų išlikusių paveikslų grafininiai likučiai rodo, daugiausia gal 10,000 metų. O prieš tai gyveno Neanderthalio žmogus, urvinis žmogus. Homo sapiens (galvojantis, suprantantis, "išmintingas" žmogus) išsivystė dar labai neseniai. Dar tiek daug ir tikrai neribotų galimybių tebestovi prieš mus!

Žmogui susikalbėti su žmogumi užtenka ir tūkstančio žodžių. Bet mes tuo nesitenkiname, nes mums vis reikia naujų žodžių ir jų kombinacijų ne tik susikalbėti, bet ir mokslams, ir poezijai, ir romanams, savęs gilesniam išsakyti ir pasaulio apskrymai...

Gyventi galime trobelėje iš keturių sienų ir stogo. O dievus garbinti galima visai be stogo ir be sienų. Bet statomę pilis, rūmus, nuostabias katedras, vis įmantriau įrengiamie gyvenamuosius namus, vis ieškome ir surandame naujus ir įdomesnius stilius architektūroje.

Gamtoje girdime gausybę įvairiausių garsų, tai kodėl privalėtume manyti, kad tik mūsų įprastinė muzikinė gama, lyg šarvas, turėtų amžiams sukaustyti kompozitorius?...

Turime septynias spektro spalvas, gamtoje matome begalę jų kombinacijų ir nors sutinkame, kad žmogus ir daiktai yra mūsų akiračio centre, -- kodėl nesutikime prileisti, kad dar gali būti neaprepiama begalybė naujų spalvinių ir forminių žaidimų, ir kad dailininkas turi teisę ieškoti ir rasti naujus "pasaulius"...

Ir pats vėliausias abstraktinis menas, šiandien taip dar "nesuprantamas", pajaukiamas, kartais iš tiesų visai beprotiškas ir beprasmiškas, ir nevykėlių šarlatanų gausiai piktnaudžiamas, -- mano nuojautimui, yra naujos meno revoliucijos aušra ir labai įdomus amžinai neramios žmogaus kūrybinės dvasios išsiskojimas.

Ir jei mes šiandien iš jo tyčiojamės, kaip prieš pusšimtį metų lygiai taip pat buvo juokiamasi ir tyčiojamasi iš Cézanne ir iš daugelio kitų meno kūrybos pionierių, tai galėtume valandėlei staptelėję pamąstyti, ar gyvenimas vėliau nepasijauks iš mūsų žilbumo ir sustingimo.

Konservatorių sustingimas, šalia blogųjų, turi ir labai gerų pusių: jie yra pamatinė atrama sukurtajai civilizacijai būti ir laikytis. Bet kad toji civilizacija nepradėtų pūti, o vis eitų pirmyn ir geryn, -- būtinai reikalingas revoliucinių ir pionierių temperamentas. Nebijokime audrų, lūžimų ir kovų. Ilgainiui viskas susiderina, išsilygina ir pasensta. Idant vėl viskas prasi-dėtų iš naujo.

(Kokia dabar vyksta kova dėl moderninio meno, čia parinkau nuoboduliumi prasklaidyti keletą piešinių ir karikatūrų iš įvairių vakarų Europos magazinų).

GREETINGS and BEST WISHES

FRENCH CUISINE

DUCK ORANGE - LOBSTER AMERICAINE
A VARIETY OF TOURNEDOS - FROG LEGS
SOUTE PROVENÇAL - PREPARED BY
CHEF ETIENNE

THE WAGON WHEEL

AIR CONDITIONING - AMPLE PARKING
13114 WOODLAND AVE.
FOR RESERVATIONS Call LO 1-6900

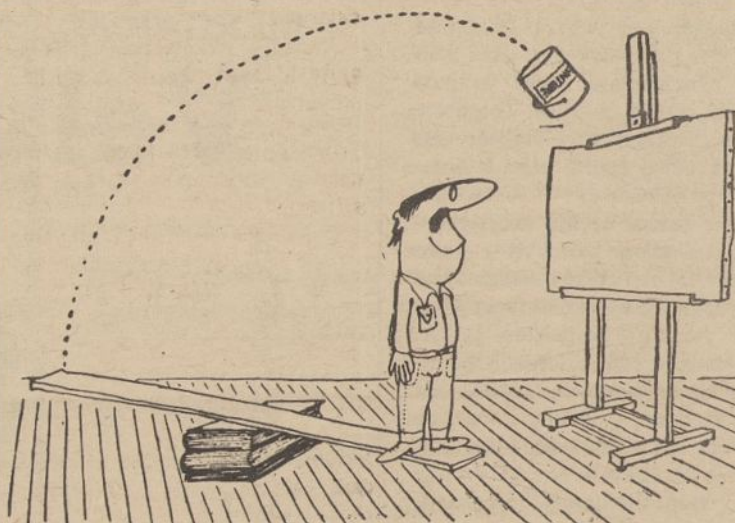
TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus
TAIP PAT IR VISOKIOS RUSIŠ APDRAUDA
Kur tik besiruštomėt kelianti, tuoj susirūskit su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: Market 2-4867

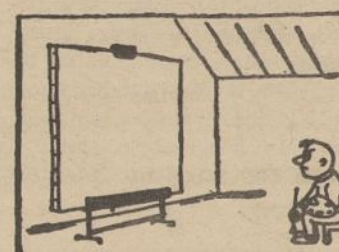
Štai kitas Sinė patarimas...

ra ne tik tapybai, bet visiems menams. Publika gali būti "tamsi", "neišsilavinusi", "atsilikusi", -- bet paprastai visoks tikras ir didelis menas jai yra suprantamas, jeigu jis nėra visiškai neįprasta naujovė. Jei kūrinys nesuprantamas, tai kaltė ir atsakomybė tenka ne vienai publikai, bet ir kūrėjui. Jis arba nesugebėjo suprantamai prakalbėti (o tai yra vienas iš jo būtinų priedermių), arba nenorėjo, nes jis ryžosi prakalbėti visai kitiškai, negu ligšiol, -- taigi dar nesuprantamai.

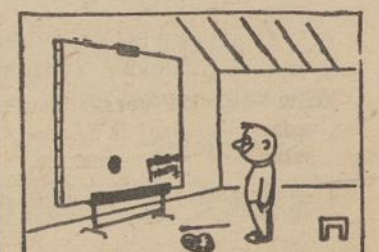
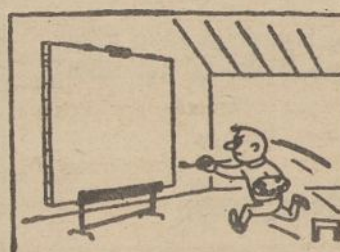
Čia iškyla konfliktas, drama, ir už tai negalima kaltinti tik publikos. Ir, beje, ta menininko

silavinimas, kiek platus jų kultūrinis akiratis, kiek jie yra iš-nokę giliau suvokti tiek istorinį foną tiek ir visą sudėtingą dabarties žmonių panoramą.

Abstraktinis menas, bendrai

"Bedaiktinio meno" dailininkas ilgai mąsto kankindamasis, pagaliau pasijunta pagautas įkvėpimo ir realizuoja savo tapybinę idėją... Taškas!

Konkursinė nuotrauka Nr. 60

Kai vienas bučiuoja, kitam dantys skauda...

KULTŪROS AR EKONOMIJOS KONGRESAS?

2. INVESTAVIMO BENDROVĖ?

Investavimo bendrovės yra dar jaunos finansinės institucijos, bet sparčiai augančios, su plačia ateitimi. Palyginti, saugi ir pelninga pinigų investavimo sritis. Investavimo bendrovė galima būtų trumpai apibrėžti, kad tai yra bendrovė, sukurta investuoti surinktą iš investuotojų kapitalą į kitų bendrovių ar korporacijų akcijas, ir gauti už jas dividendą ar pelną, išmokėti investuotojams pagal jų įnašų dydį.

Investavimo bendrovėms ir kai kurioms banko rūšims steigti gali reikėti mažesnio skaičiaus (5-20) steigėjų su stambesniais įnašais. Čia kaip tik dažnai mūsų pabaramas, pasiturintys sluoksnis turėtų progą pelningai investuoti bent dalį savo kapitalo ir tuo žymiai paremti lietuvių reiką.

Banko ar investavimo bendrovės trukmė gali būti, kad pati

Bendruomenė tiesiogiai jų kontroliuoti negalėtų, bet į įstatus ar statutus įtraukta pastabėlė, ir lietuviai patriotai direktoriai garantuotų Bendruomenei galimas pajamas. Jei, sakysime, investavimo bendrovės atveju negalima būtų pakankamai pajamų skirti Bendruomenei, tai agentui darant investavimo sutartį su investuotoju, galima įdėti pastabą, kad tam tikra suma, ar tam tikras nuosimtis nuogauti pelno, ar kaupas virš tam tikro nuosimnio nuo visos investuotos sumos, ar jos dalies, ar tik nuo šimto dolerių, perleidžiama Bendruomenei. Tai agentui būtų daug lengviau padaryti, negu aukos paprašyti, nes investuotojas užtikrintai gaus 6-8 1/2% pajamų nuo investuotos sumos.

3. "VYRAI, ATGAIVINKIME LIETŪKŲ"

A. Šalčius Tėviškės Žiburiuo-

se, jo vedamajame skyriuje "Lietuviški apmastymai" (1959, 12, 3d) kelia mintį, kooperatiniu būdu apsirūpinti lietuvių kolonijoms, maistui. Jis ten rašė:

"Jei Amerikoje už šios koncepcijos tuoj užsikabino didieji kapitalistai, tai Amerikos ir Kanados Lietuvių Bendruomenė savo pačios labai kooperatyviniais pagrindais, lietuviška talka, ne tik sutauptų kas savaitę ne vieną dešimtį dolerių kiekvienai šeimai, bet taptų tikrai efektyvia, piniginiai pajėgia tautinio išlaikymo organizacija."

PASISEKIMO GALIMYBĖS ARITMETIKA

Koks skirtumas--ateiti maldauti aukos ir ateiti pasiūlyti pelningą biznį! Nesuklysimė tvirtindami kad finansinės ar ekonominės institucijos atstovai surinks daugiau šimtinų, negu aukų rinkėjas dolerių.

Apskaičiavimo pradžia, kol bus palaužtas nepasitikėjimas savomis įstaigomis, imkime aktyviau bendruomenėje pasireiškiančių tautiečių skaičių. Tokiais reikėtų laikyti balsavusius į Bendruomenės tarybą--4137 asmenys ir sumokėjusius solidarumo mokestį, o tokių 1958 metais buvo 4650 (ALBE Nr. 29). Suprantama, kad sąmoningiesnieji ar aktyvesnieji ne visuomet bus pasiturintiesnieji, bet vieni apuls, kiti prisidės, kiti įneš daugiau negu po vieną šimtą. Ir taip tokių pionierių reikia skaičiuoti apie 4000 asmenų. Tai yra tiek pat šimtinų arba iš viso \$400,000. Mūsų pasiturintiesniųjų tūkstantinių nenoriu spėlioti. Bet ir \$400,000 suma jau yra tokia, su kuria galima daug ką pradėti.

DABARTINIAI LIETUVIŲ BANKAI

J. Varkala, Lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovių sekretorius ir vedėjas, savo straipsnyje "Lietuvių taupymo bendrovės J.A.V." (A. Šimutis, Pasaulio lietuvių žinynas, antra laida, 244-6psl.) mini 16 lietuvių bendrovių, kurių turtas 1956 buvo \$189,707,091 vertės. Ir dar mini tris bendroves, kurių turto vertė nenurodyta. Prie minėtos sumos pridėjus šių trijų bendrovių turą ir trijų metų prieaugį, dideliu tikslumu galima tvirtinti, kad lietuvių bankų turas sudaro \$200,000,000!

Atrodo, kad nebūtų nuodėmė ar liguista svajonė pagelbėti, kad lietuviško kraujo žmonėms bežarstant daugumoje lietuviško kraujo žmonių (vieno banko prezidentas sukurtytą progą "Drauge" yra pasakęs, kad apie 60% indėlių yra lietuviškos kilmės) prakaitytų sukaitytus tuos 200 mil. bent dabar, kai yra sustiprėję, kasmet nubyrėtų lietuviškiems reikalams ne viena dešimtoji, ne viena šimtoji ir net ne viena tūkstantoji, o tik viena dešimtą tūkstantoji (0,0001) dalis. Kokia mikroskopinė dalis, o sudarytų \$20,000. Kultūros fondo lėšų klausimas jau ir būtų su kaupu išspręstas.

Tiesa, kiek nubyra. Skaitome kartais, kad vienas ar kitas banko prezidentas, viena ar kita progą, duoda šimtą. O vienas, kaip "Drauge" buvo rašyta, esąs pasižadėjęs Balfui kasmet įmokėti po \$500.

Tie bankai steigti ne lietuvių reikalams palaikyti ir jiems oficialiai lietuviybės reikalai gali nerūpėti, bet kad lietuvių pinigai plauktų į jų bankus, tai jau tikriausiai rūpi. Lietuviai indėlininkai ar neturėtų rūpėti, kad be gaunamų palūkanų, jo pinigai dirbtų ir lietuviybės reikalui? Naujasis lietuvių bankas steigtinai kaip tik lietuviškiems reikalams remti.

IŠVADOS

1. Šaukti Ekonomijos Kongresą, kad būtų surasti Bendruomenei papildomi lėšų šaltiniai ir nustatyti plano metmenis tiems šaltiniams panaudoti.

2. Stengtis Bendruomenės lėšų telkimą remti komerciniu pagrindu ir banko knygutės meile.

3. Ekonomijos Kongrese nagrinėjamosiomis temomis galėtų būti: banko, investavimo bendrovės ar kitokios finansinės institucijos, ar kooperatyvo steigimas lietuviybės reikalams lėšastelkti.

Čia neprentenduojamą į neklaidingumą. Yra tik mintys eilinio aukų rinkėjo, besisielojančio lie-

CHICAGOJ DAR KARTĄ VAIDINS "VESTUVES"

Kada prieš nepilnus 3 mėnesius Chicago Dainavos meno ansamblis rengėsi parodyti savo naujausio pastatymo--J. Ignatino "Vestuvių" veikalo premjerą jau čia buvo nepaprastas susidomėjimas. Bilietai, kaip niekada anksčiau per 10 ansamblio veiklos metų Amerikoje, buvo išparduoti dviem savaitėms prieš spektaklio datą. Tačiau tada veikalo nemačiusiems, buvo pradžėta jį parodyti kiek vėliau. Ir štai, balandžio 24 d. chichagiečiai susilauks šios progos.

Tai bus jau trečiasis "Vestuvių" spektaklis, nes po premjeros jis buvo parodytas ir Detroito lietuviams. Po pakartojimo Chicagoje, gegužės 7 d. dainaviečiai važiuoja į Clevelandą, o kiek vėliau su juo žada už-

sukti į Hamiltoną ir Toronto, jeigu tik bus susitarta dėl sąlygų su tų vietovių rengėjais.

Tad, turint prieš akis dar tiek daug pasirodymų, dainaviečiai jiems stipriai ruošiasi. Pirmieji "Vestuvių" spektakliai parodė, kad veikalui reikia pataisyti, todėl prie jų dabar ir dirbama. Vėl du kartus savaitėje vyksta ansamblių bendros repetacijos, kuriose kartojamos dainos ir vaidyba. Čia daug darbo turi dirigentas A. Šimkus ir režisierius A. Kaulėnas, o taip pat ansamblio meno va-

dovas Steponas Sodeika, muzikinės dalies talkininkas F. Strolia ir taut. šokių vadovė Izolda Ralienė. Visi šie vardai yra gerai žinomi lietuvių tarpe, todėl jų sugebėjimų vadovaujanti dainaviečiai sparsčiai eina į priekį.

Administraciniais ansamblio reikalais daug rūpinasi valdybos pirm. Vytas Radys su kitais nariais. Jie taip pat rengia planus, kaip geriau paminėti ansamblio 15 m. sukaktį, kuri išpuola šiais metais. Po "Vestuvių" pakartojimo Chicagoje ir gastrolių kitose vietovėse, bus pradėta rengtis vokaliniam koncertui ir kitiems žygiams.

E. Šulaitis

V. RICKUS
PAINTING-DECORATING INC.
RESIDENCINIS IR KOMERCINIS DAŽYMAS

Korporacija turi pilnus apdraudimus. Įkainavimai nemokami. Klijuojant patogumui turime taip pat specialistus medžio, tinko ir kitiems namų remonto darbams.

Dabar jau yra pats laikas tartis dėl pavasario darbų.

Telefonuokite: PO 1-6035
658 E. 162 St., Cleveland, Ohio

EAGLE STAMPS PADIDINA SUTAUPAS

the MAY co's (2) BASEMENT stores

Specialus pirkiny! Velykų metui!

BERNIUKŲ VISAI NAUJO
PAVASARINIO STILIAUSSportiniai švarkai ir
Blazer Jackets7.99
KIEKVIENASDYDŽIAI
6 iki 18

Tai geriausia ir sezonui tinkamiausia apranga... tie sportiniai švarkai ir palaidinukai, duoda jaunims vyrams saunų apsirengimą... stilingą ir patrauklų. Čia yra žakietai, kuriuos mėgsta berniukai, jie vilnoniai... gaunami pavasario spalvų, su pamušalu, gerai pasiūti, su trim guzikais, stilingo užpakalio. Palaidinukai turi savo ženklus. Tokių tegalit gauti tik May's Basement Store... reikia tik paskubėti!

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi...

Šaukti CHerry 1-3000

MERGAICIŲ, PATRAUKLŲ, SKALBIAMO ACRILAN*

Velykų švarkai

DYDŽIAI
7 iki 14

\$6

Dydžiai 3 iki 6 1/2 ----- \$5.00

Madingi ir taip tinkami... jaunoms panelėms Velykų paradiui... ir pavasariui. Pilnas pamušalas, dviejų stilių, kaip Velykų margučiai, raudoni, aqua ar balti. Iš geros, plaunamos "Acrilan" * medžiagos.

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi...
Šaukti CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Infants and Girls' Wear Department, Downtown and On the Heights

JŪSŲ DRAUGAMS

DIRVOS
BŪTINAI
REIKIA

DIRVA jau eina triskart per savaitę, ir ji vis turtėja žiniomis bei vaizdais iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo.

KAS DIRVOS NESKAITO - DAUG NUSTOJA!

Kodėl jūs savo draugams tik linkit viso geriausio?

Jūs verčiau jiems tai padarykit: pasirūpinkit, kad jie gautų DIRVĄ!

Tada Jūsų linkėjimai jiems pildysis pusantr šimto kartų per metus!

Užpildykite ir atsiųskite mums šią atkarpą:

PRADEKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐

Kaip mano dovana, už kurią apmoku naujiems skaitytojams taikomu papigintu tarifu:

už 3 mėnesius — \$2.00 ☐

už 6 mėnesius — \$4.00 ☐

už pirmus metus — \$8.00 ☐

(Pažymėkite atitinkame langelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote kaip dovana).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

JAV ir KANADOS JAUNŲJŲ DAINININKŲ, SMUIKININKŲ IR BALETO ŠOKĖJŲ KONKURSO KONCERTAS

Ivyksta gegužės 14 d., šeštadienį,
Slovenian Auditorium, Clevelande

Padžia 7 val. vak. Rengia Dirva

Kviečiame gausiai dalyvauti Clevelando ir viso Ohio lietuvių. Taip pat laukiame svečių iš Detroito, Pittsburgho ir kitų lietuvių kolonijų. Praėjusių metų konkurso koncertas parodė, kad tokios progos negalima praleisti ir būtinai reikia dalyvauti.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems
mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable
Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• J. ir P. Linkai, Christiana Lodge vasarvietės savininkai (Edwardsburg, Mich.), būvodami Clevelande, aplankė Dirvą. Iš pasikalbėjimų matyti, kad p. Linkai labai užsiėmė vasarvietės gražinimu ir naujų patogumų svečiams sudarymu.

• Dail. A. Rūkštelė su ponia, grįždami iš Bostono, buvo sustoję Clevelande, aplankė Dirvą ir paliko \$10.00 auką.

• Bilietai į konkursinį jaunųjų menininkų koncertą, įvykstantį gegužės 14 d. Slovenian Auditorium, jau parduodami Dirvoje. Išgyskite iš anksto, kad turėtumėt geresnę vietą.

• Jonas Armonas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, įstojo į Čiurlionio ansamblį Clevelande.

• Bažnytiniam koncerte, įvykusiam Naujosios parapijos bažnyčioje Verby sekmdienį, buvo susirinkę apie 400 klausytojų. Programoj dalyvavo Čiurlionio vyrų choras, diriguojamas muz. A. Mikulskio, solistai Juliann Luiza Burke, J. Kazėnas, Iona Sadar, W. Jurgelis, Dorothy Merhar ir smuikininkas Saulius Alkaitis. Vargonais grojo vargonininkė Regina Brazaitienė.

• Už a. a. Prano Židonio vėle Didįjį ketvirtadienį — balandžio 14 d., 7 val. vakaro šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, nuo mirimo praėjus keturioms savaitėms, bus atlaikytos gedulingos šv. mišios.

• Vysk. Valančiaus Lituanistinei Mokyklai po \$5.00 aukėjo: Dr. D. Degesys, Sporto Klubas Zaiabas ir A. Bielskus.

• M. Smelstorius, mokėdamas prenumeratos mokėsi už Dirvą, įdavė ir \$5.00 auką. Labai dėkojame.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Praėjusį sekmadienį-balandžio 10 d. Lietuvių salėje įvyko susirinkimas aptarti, kaip geriau lietuviams pasireikšti renkant J. Mull-Muliolį į Ohio valstijos atstovus. Nors tai buvo Verby sekmdienis, bet susirinko apie 100 aktyvesnių remėjų. Pranešimus padarė St. Barzdukas, P. Žiūrys, J. Daugėla ir Deraitis. Kalbėjo ir pats renkamas J. Mull-Muliolis. Pirmininkavo B. Gaidžiūnas. Iš susirinkusiųjų dar pasisakė adv. J. Smetona, F. Baranauskas ir K. Gaizutis. Nuotraukoje, iš kairės: St. Barzdukas, J. Daugėla, P. Žiūrys, J. Mull-Muliolis, T. Deraitis ir B. Gaidžiūnas.

DIRVAI AUKOJO

Prenumeratą pratęsiant
Dirvą aukomis parėmė:

Manomaitis M., Boston	\$5.00
Stanionis Pr., Detroit	2.00
Ziogas Wm., Orefield	5.00
Varnas Ig., Hamilton	5.00
Kubilius P., Cleveland	2.00
Meilūnas J., Australia	1.00
Cerskus K., Hamilton	3.00
Domarkas K., E. Chic.	2.00
Rūkas A., Chicago	2.00
Gasys K., Philadelphia	2.00
Ramonas A. Dr., Galesburgh	2.00
Černius J., Flint	2.00
Gudėnas J., Cleveland	2.00
Šarūnas J., Hamilton	2.00
Valkauskas J., Waterbury	2.00
Rimkus K., Dover	5.00
Ramunis J. M. D., Chic.	5.00
Smelstorius M., Clev.	5.00
Abraitis J. Dr., Clev.	2.00
Bitinas V., Detroit	2.00
Kremeris O., Chicago	2.00
Linkevičiūtė N., Chic.	2.00
Rūkštelė A., Chicago	10.00
Račkauskas P., So. Boston	2.00

Visiems aukotojams širdingai dėkojame.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

Harvey M. Young Insurance

17522 Harvad Ave.

WA 1-5577

REPRESENTING

SEASONS GREETINGS

HILLCREST MEMORIAL PARK CEMETERY ASSOCIATION

Aurora & Richmond Roads Phone BE 2-0035

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

THE CONELLY REALTY CO.

WALTON & ALEXANDER

(WALTON HILLS)

BE 2-3245

GREETINGS and BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

THE HUMPHREY CO

EUCLID BEACH PARK

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

LIETUVIŠKI SCRIAI, JUODA DUONA. AUŠČIAUSIOS RŪSIOS RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAIKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:

Name

No.

Street

City

State

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

RELYON FURNITURE MOVING & STORAGE CO.

1837 EAST 55th STREET

HE 1-0422

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausie Amerikos laikrodžiai.
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

KAS IR KUR?

• **Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija** pradėjo leisti pajūrio reikalams nagrinėti laikraštį "Lietuvos Pajūris". Per metus išeis keturi numeriai. Metinė prenumerata \$1.00. Garbės prenumerata \$5.00. Redaguoja Mažosios Lietuvos veikėjas A. Lymantas. Adresas: 5260 — 10 Ave., Rsm., Montreal 36, Canada. Laikraštis iliustruotas, spausdintas ofsetu.

• **Norvegijos dienraštis "Aftenposten"**, išeinąs Oslo, atspaudė rašinį apie Lietuvos ir Vatikano santykius. Jame iškeliamas, kad Vatikanas niekad nesąs pripažinęs Pabaltės valstybių aneksijos.

• **Ūkininkas Jonas Skėrys**, po sunkios ligos mirė balandžio 4 d. Bad Blankenburg, Vokietijoje. Buvo gimęs 1884 m. Lauksargių valsč., Pagėgių apskr. F. Skėriui, Dirvos bendradarbiui ir jo artimiesiems reiškiamę gilią užuojautą.

• **Dailininkė Lijolė Židonytė**, žinomų Lietuvoje ir tremtyje pedagogų M. ir G. Židonių duktė, balandžio 3-14 turi savo meno darbų parodą Brighton - Boston, Mass., HENRI STUDIO galerijoje. Lijolė baigė Yale Universiteto Meno kolegiją New Haven, Conn., ir šį pavasarį ten pat baigia magistrės darbus.

• **Pelėda**, jumorio laikraštis, išeinąs keturius kartus per metus, sulaukė dešimtmečio. Paskutiniajam numerį dešimtmetis ir atšvėstas. Leidžia K. Žukauskas. Adresas: 231 Wallace Ave., So. Welland, Ont., Canada.

• **Jonas Blozis**, vyresniosios kartos ateivis, Dirvos skaitytojas iš Rockford, Ill., mirė balandžio 1 d. Liko našlė, du sūnūs ir duktė.

• **K. Rinkus**, Dirvos skaitytojas iš Dover, mokėdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

• **Dr. J. Ramunis**, Dirvos bendradarbis iš Chicagos, mokėdamas metinę prenumeratą, atsiuntė ir \$5.00 auką.

BALF PRANEŠA DĖL VAISTŲ

Turime žinių, kad Lietuvoje pradedama stipriau kontroliuoti vaistų išdavimą. Gavusieji iš užsienio vaistus turi pristatyti receptus ar panašiai. Matoma, kai kas siunčia didesnius vaistų kiekius, arba siuntinėja kitais, ne gydytojo tikslais.

Būtų tikslu vaistų gavėjus iš anksto individualiai įspėti kas siunčiama, kad pasirūpintų dokumentais, o jei yra receptai iš Lietuvos — reiktų juos į Lietuvą ir grąžinti. JAV išduoti receptai, greičiausia, Lietuvoje neturi vertės.

L. ENCIKLOPEDIJAI REIKIA NUOTRAUKŲ

Lietuvių Enciklopedijos leidimas vyksta sėdmingai ne tik jos leidėjo kietu pasiryžimu ir ištverme, redaktorių ir nuolatinių bendradarbių atsidavimu jos kūriniui, bet ir didelio skaičiaus kitų talkininkų įnašais. Jau apie 800 lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų daugiau ar mažiau yra prisidėję prie šio didžiojo lietuviškosios kultūros paminklo statybos.

Šiuo metu Liet. Enciklopedijos redakcija prašo mielųjų talkininkų paskolinti fotografijų šioms Lietuvos vietovėms:

Pabaltijo Moterų Tarybos metinio parengimo, įvykusio Laisvuose Baltų namuose New Yorke, lietuvių grupė, dalyvavusi programos išpildyme: muz. V. Strolia, J. Penkiūnaitė, V. Leskaitienė, L. Biečiūnienė, dr. A. Šlepetytė ir E. Sodaitytė.

Rozičio nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ŽALGIRIO MŪŠIO MINĖJIMAS

Ramovėnai, Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai, Birutės ir Šaulių kuopa nutarė minėti Žalgirio mūšio laimėjimą 550 m. sukaktį.

jimo 550 m. sukaktį.

Minėjimas įvyks buv. lietuvių svetainėje, prie šv. Antano parapijos bažnyčios, rugsėjo 24 d., šeštadienį. Tikslus laikas bus paskelbtas vėliau. Kitos organizacijos maloniai prašomos tuo laiku jokių parengimų nerengti.

411 NARIŲ MOKA SOLIDARUMO MOKESTĮ

LB Detroito Apyl. Valdyba 1959-60 m. veikimo laikotarpiu našiai pasidarbavo. Ši apylinkė turi solidarumo mokestį sumokėjusių net 411 narių. Per savo kadencijos laikotarpį turėta 20 posėdžių. Pajamų turėta \$10,904.25, išlaidų \$ 9,635.46. Likutis kasoje \$1,268.79. Likutis namų fonde \$1,003.90. Laidotuvių fonde 118.75 d., iš visų trijų fondų susidaro \$2,391.44.

Fordo auditorijoje Dainavos ansamblio Vestuvių spektaklis sutraukė apie 3000 svečių. Pajamų turėta \$4,419.80. Išleista \$2,359.21 Gryno pelno \$2,060.59. Vien tik patiekti skaičiai rodo, kokio masto veikla tuo laikotarpiu vyko. Ypač didelė padėka ir įvertinimas priklauso LB Detr. Apyl. p-kui inž. Vyt. Kutkui, Reikia prisiminti JAV LB (Detroito) Apyl. suorganizuotą atstovų suvažiavimą, kuri reikia laikyti pavyzdinai pavykusiu.

Daug svarbių darbų, politinių bei kultūrinių požiūriu pavyko be priekaišto atlikti. Reikia tiesiog stebėtis šios valdybos dideliu savęs atsižadėjimu lietuvių labui. Nuveikti darbai patys apie save byloja. Tačiau gaila, kad metų kadencijai pasibaigus, visa valdyba atsisistatydino. Pradėtas didelis darbas kažin ar bus tuo pačiu našumu varomas pirmyn, bet tikimasi, kad taip bus.

Atsistatydinusiai Apyl. Valdybai priklauso šie veikėjai: Vytautas Kutkus, Antanas Musteikis, Kazys Veikutis, Česys Šadeika, Algis Barakauskas, Bronius Polikaitis, Alpas Gilvydis, Antanas Paškus, Albertas Misiūnas.

Metiniame LB Detr. Apyl. susirinkime išrinkta nauja valdyba: Česlovas Staniulis, pirm., Jau-nutis Gilvydis, vicepirm., Vladas Pauža, šviet. vadovas, Ant. Petkauskas, sekretorius, Vyt. Ogilvis, parengimų vadovas, J. Racevičius, išdininkas, Elv. Plečkaitytė, informacijos vedėja, E. Sklotys — narių verbavimo ir kartotekos vedėjas L. Bulgaris, narys.

Mg.

sižymėdavo linksmumu ir pramogų įvairumu, o šį kartą jus laukia dar didesni netikėtumai.

Vakaro pradžia 7 val. v. Jis įvyks šv. Jurgio parapijos salėje, 545 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

NEW YORK

Atvelykio šokiai

New Yorko Neringos Tunto skautės, Atlanto Rąjono vyr. skaučių ir vadovių suvažiavimo proga, rengia Atvelykio šokius, kurie įvyks Liet. Piliečių Klubu salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Šokių pradžia 8 val. vak. Gros Romo Butrimo orkestras. Visa New Yorko ir apylinkių visuomenė ir jaunimas kviečiami atsilankyti.

Skaučių vadovių pavasario sąsąlydis

LSS Atlanto Rąjono vyr. skaučių ir vadovių pavasario sąsąlydis įvyks balandžio 23 ir 24 dienomis New Yorke. Suvažiavimo vieta Baltic Freedom House, 131 E. 70th Street, New York City, N. Y.

Dalyvauja vyr. skautės ir vyr. skautės kandidatės, tūn tūninkės, vietininkės, draugininkės ir atskirų vienetų vadovės. Maloniai kviečiamos visos skautininkės.

Registracija šeštadienį — bal. 23 d. nuo 12 iki 1 val. Iš anksto registruojamasi pas New Yorko Neringos Tunto tūninkę Aldoną Noakaite, 103-53 104 St., Ozone Park 17, New York.

Programoje bus užsiėmimai ir pašnekesiai vyr. skautėms, vadovėms sueiga ir pasilinksminimas šeštadienį, 8 val. vak. Brooklyno Liet. Piliečių Klubu salėje.

CHICAGO

NAUJA ŠAULIŲ VALDYBA

Chicago Vytauto Didžiojo Šaulių kuopos naujoji valdyba pasiskirstė savo pareigomis: kun. Antanas Šeštokas — pirmininku, Vladas Išganaitis — vicepirmininku, Vincas Abramikas — išdininku, Stasys Bagdonas — vėliavų vadovu, Pranas Tomkevičius — ūkio vedėjas, Zenonas Urbonas — sportu vadovu, Sergijus Radzickas — tvarkos tarnybos vadovu, Petras Padvaiskas — laikinuoju sekretorium ir Alfą Valaitis — spaudos reikalam.

Kuopos valdybą kooperuota šaulė Salomėja Petrauskienė ir paskirta kuopos moterų vadove.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Los Angeles lietuviai

STENGIASI DAR LABIAU SKALDYTI

Jau nemažai Dirvos skaitytojai bus skaitę apie Los Angeles lietuvių tautinius namus. Gal jau ir pabode skaityti nuolat apie tą patį reikala, o konkrečiai vis kaip nieko, taip nieko.

Na, ką gi, kalbėti ir rašyti vienas dalykas, o konkretūs darbai, kitas reikalas. Ne taip lengvai žodis stojasi kūnu. Susikūrus lietuvių tautinių namų fondas sunkiai į kalną veža namų reikala. Sakau sunkiai, bet tikrai, ir nemano nė žingsnio atgal pasukti. O dėl laiko, anot to anekdoto, juk nebuvo susitar-ta.

Tačiau nereikia nusiminti ir pulti desperacijon, Los Angeles lietuviškoji visuomenė iš karto "susilaiks" ne tik vienu, bet iš karto mažiausiai trijų lietuviškų namų.

Jau kaip skaitytojams žinoma pradėjus Tautinės Sąjungos skyriui, kaip iniciatoriui, lietuvių tautinių namų reikala judinti ir vėliau iškilus katalikiškų veikėjų konfliktui su šv. Kazimiero parapijos klebonu, atėjo lietuvių bendruomenė į "pagalbą" — staiga jau irgi prireikė lietuviškų namų. Taigi pagalba-meškos patarnavimas.

Negana to, šiomis dienomis atsirado iniciatorių "grupė", kuri balandžio 2 dieną sušaukė "kolonijos spaudos darbuotojų" informacinį posėdį, kuriame iniciatorių vardu kalbėjo A.J. Audronis. Būdinga, kad iniciatorių vardu kalbėjęs A. Audronis net nepasakė, kas sudaro tą iniciatorių grupę. Taigi suvaizdinta visiškai nevykusi ir nerimta komedija. A. Audronis jau iš ankstyvesnės jo "veiklos" Los Angeles lietuvių tarpe yra žinomas, tat nieko nuostabaus, kad ir šiuo kartu jis ėmėsi tokio nevykusio darbo. Atrodo, labiau skaldyti ir taip jau lietuvių bendruomenės komiteto suskaldytą Los Angeles lietuvių visuomenę, ir tuo pačiu sunkinti lietuvių tautinių namų įsigyimo reikala.

POBŪVIS RAILŲ NAMUOSE

Dirvos bendradarbis Bronys Raila, praeitą mėnesį su vienu metu pavėlavimu artimųjų draugų buvo pagerbtas 50 metų sukakties proga. Pobūvyje, kuris įvyko Railų namuose Los Angeles, Calif., dalyvavo kons. dr. J.J. Bielskis su ponija, prof. M. Biržiška, prof. K. Alminas, prof. S. Žymantas ir visa eilė vietos visuomenės veikėjų ir suakutvininko artimiausių prietelių.

PRADĖJO SIUNTINIŲ SIUNTIMĄ

Sėkmingai pradėjusi prekybinę veiklą pirmoji Los Angeles lietuvių prekybininkų Liudo Reivdo ir Petro Domkaus prekybos bendrovė pradėjo ir siuntinių persiuntimą į Lietuvą ir kitus sovietų okupuotus kraštus. Čia reikia įsiskaidyti pabrėžti, kad naujai atidarytoji siuntinių persiuntimo atstovybė nėra anksčiau buvusios Dr. G. Valančiaus "Anapus" bendrovės tęsinys, ir iš viso nieko bendro neturi su minėtają siuntinių persiuntimo bendrove.

Koresp.

LONG BEACH

Lietuvių Klubu susirinkimas

Balandžio 3 d. Lietuvių Klubu narių susirinkimas įvyko P. Lucas bute. Pirmininkas V. Archis atidarė susirinkimą. Sekretorė P. Lucas perskaitė praeito susirinkimo protokolą.

V. Archis padėjo višiams Klubu nariams, kurie savo darbu prisidėjo sėkmingai suruošti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą.

Nutarta surengti gegužinę su laimėjimais birželio mėn., kada pasitaikys patogesnė diena. Buvo aptarti ir kiti Klubu einamieji reikalai. Pasibaigus susirinkimui, maloni šeiminingė P. Lucas visus Klubu narius pavaišino skaniais valgiais ir kava.

Nariai linksmiai praleidę laiką, pasikalbėję, temstant išsiskirstė.

D. Mekišius

BALTIMORĖS LIETUVIŲ VEIKLA

Kovo 27 d. Lietuvių Salėje įvyko metinis LB Baltimorės Apylinkės narių susirinkimas. Apylinkės pirmininkas K. Pažemėnas savo pranešime paminėjo, kad per metus valdyba daug nuveikė, bet daug liko ir nenuveikta dėl laiko ir jėgų stokos.

Suruošta paskaita Br. Honduro reikalų, spaudos mėnesys (birželio) išplatinta už 200 dol. knygų, suruoštos dvi gegužinės, suruoštas jaunimo vakaras su turtinga programa, kurią išpildė Baltimorės ir Philadelphiaus jaunimas. Suruošta dail. J. Pautie-niaus meno paroda, turėjusi didelį pasisekimą, beveik visi baltimoriečiai į ją atsilankė ir pirk daug paveikslų. Suruoštas liūdny birželio įvykių ir Vasario 16 minėjimas, Vasario 16 Gimnazijai surinkta 200 dol. Turėta per metus pajamų apie 1200 dol. ir surinkta solidarumo mokesčio 322 dol.

Susirinkime išrinkta nauja Apylinkės valdyba iš pirmininko inž. V. Volerto, vicepirm. J. Šilgalio, sekretoriaus J. Šimkaus, išdininko inž. Adomaičio, kultūros narės E. Makauskaitės ir narių A. Lažaičio ir V. Vitkausko.

Beposėdžiaujant iškil klausimas, kaip palaidoti psichiatrinę ligoninėje mirusį inž. Antaną Semėną, kurs čia neturėjo nė giminių nė pažįstamų, nė organizacijoje dalyvavo, nes pa-lyginti, neseniai į Baltimorę bu-vo atvykęs. Susirinkimo dalyviai čia pat sudėjo 207 dol. (kartu su organizacijomis), trūkstantus laidojimui reikalingus pinigus numatant surinkti aukų pavydale. Dr. E. Armanienė ir p. J. Kubilius apsiėmė pasirūpinti lai-dojimu. Kovo 30 d. velionis ir buvo prideramai palaidotas.

K.P.

Iš Baltimorės LB apylinkės susirinkimo. Viršų prezidentas: J. Šimkus, inž. V. Volertas ir K. Pažemėnas. Apačioje susirinkimo dalyviai, tarp kurių matyti: dr. K. Kanauka, S. Balčiūnas, E. Makauskaitė, J. Kairys ir kt.

Urbano nuotrauka